

Odlišné stanovisko sudcu Milana Ľalíka

1. V zmysle § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde podávam proti uzneseniu pléna ústavného súdu odlišné stanovisko, pretože podľa môjho názoru v konaní o neústavnosť a neplatnosť volieb podľa čl. 129 ods. 2 ústavy v spojení s § 63 zákona o ústavnom súde nemožno spochybňovať registráciu kandidáta na starostu obce.

2. Túto registráciu bolo možné spochybňovať len v čase registrácie miestnou volebnou komisiou, v ktorom mali dotknuté osoby – teda aj sťažovateľ – namietat' zákonnú prekážku kandidujúcej osoby; túto možnosť sťažovateľ nevyužil.

3. Aj keď je súdna ochrana v rámci všeobecného súdu primárne zameraná len na prípady rozhodnutia miestnej volebnej komisie o odmietnutí prihlášky na registráciu (teda o nezaregistrovaní kandidáta pre voľby), nie je vylúčená ani ochrana iných dotknutých osôb pri ústavne konformnom výklade § 303 Civilného sporového poriadku; ide však o samostatné konanie, ktoré sa nesmie presúvať do ďalšieho konania pred ústavným súdom podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

4. Preto ak kandidát bol zaregistrovaný, potom bolo už len na slobodnej úvahe voličov, či ho (rovnako ako sťažovateľa) aj pri namietanej prekážke zvolia alebo nezvolia. Táto koncepcia zodpovedá aj teoretickej konštrukcii pasívneho volebného práva, ktoré je založené na individuálnom prístupe, a ktorej cieľom je umožniť slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti v zmysle čl. 31 ústavy.

5. Preto konštatujem, že väčšinové rozhodnutie nie je v súlade s čl. 2 ods. 2, čl. 31 a čl. 129 ods. 2 ústavy, keď zjavne účelovým spôsobom zasiahlo proces registračného konania, ktoré aj po rozhodnutí ústavného súdu zostane nedotknuté.

Cesta spochybnenia registračného konania viedla len cez súdne konanie podľa § 303 Civilného sporového poriadku a prípadne konanie o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

6. Ak sťažovateľ síce napadol výsledok volieb (účelovo, lebo prehral), ale argumentoval len nezákonnou registráciou ich víťaza, a nie spochybnením samotnej voľby starostu, neboli vôbec dotknuté jeho politické práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, takže pre nedostatok aktívnej legitimácie mala byť jeho sťažnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde zamietnutá.

V Košiciach 16. januára 2019